

Szondolat

Szerkeszti: Kemenes Lajos

TARTALOM:

Miért vonult vissza Szabó Dezső?

- *Néhány megjegyzés a Tiszakultuszhoz*
- *Hajós urból nemzeti hős lett*
- *Babonás Budapest*
- *Titánok csatája*
- *A Keleti Akadémia igazgatójának nem tetszik a keresztény-kurzus*
- *Szerkesztői üzenetek*

Megjelenik hetenként

*Budapest, 1920. évi
szeptember hó 16.*

II. évf. 38. sz.

*Előfizetési díj
negyedévre
50 korona*

*Kiadja a
Központi
Sajtó-
vállalat
R. T.*

ÁRA

• 4 •

KOR.

TIVOLI MOZGÓ

VI., Nagymező-utca 8.

*Naponta változatos
műsor.*

Előadások naponta 1/2, 1/2, 7 és 1/2, 9 órai kezdettel.

SCALA SZÍNHÁZ

Angol Park mellett.

Minden este 7 órakor Pálffy Boriska,
Honthy Hanna, Galetta Ferenc és
Gallai Nándor főléptével:

LYSISTRATA.

KERTMOZI (Városligeti fasor és
Aréna-út sarkán.)

A HALÁL HIRNÖKE
HARMADIK RÉSZ
AZ UTOLSÓ PILLANATBAN
Előadások: fél 8 és 9 órakor.

MOZIT akar berendezni villany-
mészlyén- vagy acetillenre?

Kérjen árajánlatot
HATSCHER és FARKAS
kinematografiai szaküzletől
Budapest, IV., Károly-körút 26.
Filmkölcsonzó! TELEFONSZÁM: 142-78.

Az irodalom szenzációja:

BANGHA BÉLA legújabb műve
**Magyarország ujjáépítése
és a kereszténység.** Ára 35.20 K.

Kapható a Központi Sajtóvállalat könyvkereske-
désében Budapest, IV., Duna-u. 6. (Klotild-paló-
tában, a Belvárosi kávéház mellett.)

JARDIN DE PARIS

Az előkelő világ szórakozóhelye. Csupa
elsőrendű bel- és külföldi attrakció. Aranyas kert.
Bisórendű konyha. Specialis uzsonnák.

FŐVÁROSI CIRKUSZ VÁROSLIGET.
Telefon 55-55.

Naponta este 1/2, 8 órakor

a szenzációs szeptemberi műsor

Csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap o o o
d. u. 4 órakor családi és gyermekeelőadás.

**A keresztény
magarság
nagybankja**

a

Magyar
**Nemzeti
Gazdasági
Bank**

ideiglenes helyisége

IV., Gerlóczy-u. 11. I. em.

Elfogad betéteket folyó-
számlán és takaré-
pénztári könyvecskére.

RÉSZVÉNYEK ÁRA
DARABONKÉNT 105 KOR.

Hansa cigarettahüvely vattával

**HANSA
CIGARETTAPAPIR**

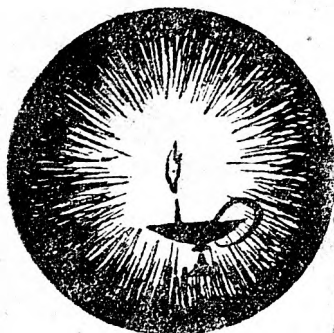
Gyártja:

NOVEMBER JENŐ

Budapest, II., Lövőház-u. 22/a. Telefon: 175-43.

Gondolat

Miért vonult vissza Szabó Dezső?

Lakásán akartam felkeresni Szabó Dezsőt, a kereszténymagyarujjászületés irodalmilelkét, harcos vezérét, hogy megkérdezzem: miért hallgat hónapok óta, mikor azelőtt szinte napról-napra elmondta irodalmi és politikai kérdésekről új és nagy távlatokat nyitó eszméit. Az író Gellért-hegyi lakásához közel, az uton találkoztam az *Elsodort falu* irodalomtörténeti magasságba lendült szerzőjével. A Hadnagy utcán ment lefelé Pestre, az ország beteg szívébe, melynek csak némely üteme ép és magyar. Ezt a szívet akarta meggyógyítani Szabó Dezső. Azt akarta, hogy ennek a szívnak minden dobbanása magyar vért lüktessen az ország testébe. Aztán félreállt Szabó Dezső, korán kellett félreállnia.

Köszöntöm az írot, mosolyog, mikor a meredek uton ellihegem, hogy az ő látogatásáért másztam meg a hegyet. Ez a mosoly rögtön eltűnik, mikor azt is kizihálom, hogy intervjúért kusztam a magasba. Kedves közvetlensége megfagy, begombolkozik, semmit sem akar a nyilvánosság számára mondani, s arcán megjelenik az ismert szarkasztikus vonás. Csak akkor enged

fel fagyossága, mikor közlöm vele, hogy a *Gondolattól* jövök.

— Az más, — mondja Szabó Dezső, — a Gondolatnak adok intervjút, mert az összes keresztény lapok közül csak a Gondolat bánt velem szépen. Nagyon hálás vagyok ezért a Gondolatnak. Parancsoljon kérem, jöjjön velem, utközben megcsinálhatjuk az intervjút.

— Mindenekelőtt az érdekelné a magyar közönséget: miért vonult vissza ilyen váratlanul, miért változott páratlan közéleti munkássága kedvtelen tétlenségre?

— Ennek súlyos, szomorú okai vannak, — kiált fel keserűen az író. Aztán így folytatja:

— En a diktatura bukása után azt hittem, hogy egy igazán magyar szellemi renaissance következik, melyben a magyarságnak, ennek a tragikus, hulló fajtának minden tehetséges embere nagyszerű falanxba tömörül az ország legteljesebb ujjászervezésére, feltámasztására. Azt hittem, első dolog: a lelkekbe friss, csiráztató szeleket zugatni, hogy itt mindenki keresztény és magyar legyen, — a többi magától megy. Felzsufolt erőim teljes fegyverzetével dobtam magam a harcba, éjjelnappal dolgoztam, szabadelőadásokat tartottam, vidékre utaztam agitálni az új magyarságért, új irodalmi egyesületet teremtettem, — s mi történt? Egész fajtámat fölfelé vivő utamban

Szondolat

elgáncsoltak. Ó nem a zsidóság, mert az nyílt, becsületes fegyverekkel harcol, engem a keresztény sunyiság némitott el, üzött a magányos hallgatagságba. Zsidó ellenségeim, — még a bécsi kommunisták is! — ha politikai működésemet kárhoztatták is, irói tehetségem előtt meghajoltak, keresztény ellenségeim — egyesületek, magánemberek, neveket nem akarok említeni, — még a talentumomat is le akarják tagadni!

— Hogy érti azt mester, hogy a keresztények ellenségei Önnek?

— Tüstént meglátja. A diktatura után megalapítottam a *Magyar Írók Szövetségét*. Keresztény írók egész légiója bukkant elő a homályból, rohantak körém, szemforgató, ájult imádat-tal: «Ön lesz a vezérünk, a lobogónk, mi csak arra megyünk, amerre Ön akarja!» Azt hittem, egy ilyen gárdával grandiózus alkotó munkát lehet végezni. S mi történt? Én lettem mindene, sőt mindenese a keresztény íróknak. Ha reprezentálni kellett, — menjen Szabó Dezső, ha beszédet kell tartani, — menjen Szabó Dezső, — mindent én csináltam, — még a kéziratokat is én vittem a nyomdába. A mögöttem uszályként húzódó írók pihentek, élveztek, hogy ők, akik ezelőtt senkik voltak, most az én segítségemmel valakikké léptek elő. Végül már oly nagy embereknek érezték magukat, hogy pimaszkodni kezdtek velem. Képzelve el: engem, aki letagadhatatlanul megteremtője voltam az irodalmi keresztény kurzusnak, egyetlen egy lap sem szólított fel munkára, egyetlen egy lap sem adott helyet az írásaimnak. *Keresztény lapokról van szó*. A zsidók hívják, csalogatják, de Szabó Dezső van olyan következetes, hogy nem megy vissza a zsidók szellemi

konyhájára. Novellák, essay-k egész tömege rohad el bennem, majd megfulladok a sok mondani valótól s nem akad egy keresztény lap, amelynek csatornáján lezughathatnék új, irányító eszméimet! Mielőtt az *Élet* című lap megindult, a szerkesztője, Anka János eljött hozzám s rajongott: «Mester! Dolgozzon a lapunkba, Ön lesz a mi diktátorunk!» S mikor megindult az *Élet*, a szerkesztő összesugott a munkatársakkal sunyi, boldog nevetéssel: «Megcsináljuk a lapot Szabó Dezső nélkül!» Tegnapelőtt keresett föl a *Revue de Genève* szerkesztője s felszólított, hogy dolgozzak a lapjába. A keresztény kurzus létezése óta ez az a genfi lap az egyetlen, amely nekem, a kurzus egyik alkotójának helyet akar adni. Nem szomorú ez?

— Nagyon szomorú. Félünk, hogy ma csupa ilyen szomorú hirt hallunk mestertől.

— Ó igen. Hallgasson csak ide. Engem a kereszténység társadalmi és irodalmi téren egyaránt üldöz. Megtapsolui, megéltjezni azt tudnak, hiszen csak tényér és torok kell hozzá, de ellenségeimtől megvédeni, — azt nem! Az Elsodort falu megjelenése óta rengeteg ellenségem van. Földönfutóvá akarnak tenni. A lakásomat egy év óta állandóan rekvirálni akarják. Azt mondják, nincs szükségem négyszobás lakásra. Miért ne lehetne egy magyar írónak negyvenegy éves korára négy szobás lakása?! Csak a lánckereskedőnek, árdrágitóknak jár az ijesmi? Különbem sem magamnak rendeztem be a lakást, az édesanyám és a nővérem minden pillanatban megérkezhetnek Erdélyből. *A lakáshivatal* — ezt kérem, nagyon hangsúlyozza — a leglojálisabban bánik velem, de van

Szabolcs

ott egy bíró,

az más tárgyalásokon a lakáskereső feleket az én lakásomra uszítja! Én nem tudok dolgozni, ha valakit a közelemben tudok, így tehát ha a lakásom egy részét elrekvirálják, világgá kell mennem, 100.000 kóronát érő könyvtáramat el kell adnom, pedig én ezt közcélra gyűjtöttem: egyik erdélyi iskolának akarom ajándékozni. S a Lakáshivatalon kívül... Pekár Gyula dühében nem akarja megengedni, hogy a diktatura alatt — nem is kommunista irásokért — fölvevett pénzeket mai értékösszegében visszafizessem. Ezt minden zsidó írónak, újságírónak megengedték, — nekem ez tilos! Hadd maradjon valami, amiért engem folyton támadni lehet! Az állammal való ilyen viszonyom miatt tanári állásomról is lemondtam s egy fillér nyugdíjat sem fogadok el. A nyáron jelent meg *A Kereszt* című novellám, amelyről egy kecskeméti katolikus pap a szószékről beszélt, Pesten pedig egy értetlen ember le akart csukatni ezért a novelláért, amelylyel azt bizonyítom, hogy a keresztény vallás természetes produktum. Ellenben a románok üldözésének örülök. *Hallom, hogy Nagyváradon szigorúan büntetik, aki az Elsodort falut olvassa, olyan kiváló, rettegtető irredenta műnek tartják.* Vidéken a regényem mindenütt megindította a nagy harcot a magyar és a nem-magyar között. Ez boldoggá tesz sok bajom, üldöztetésem dacára is.

— Kedves Szabó Dezső, egy *Revü* című, már megszünt lapban néhány héttel ezelőtt interju jelent meg, amelyet valami Nagy György csinált Önnel a székesfehérvári vonaton. Abban az interjuban Ön rossz írónak tartja *Herczeg* Ferencet, *Babitsot* s még egynéhány író.

Szabó Dezső erre elsápadt, remegett a dühtől.

— Én ócsároltam Herczeget?! Hiszen bámulom azt a nagyszerű alakító intelligenciát, amely minden munkáján ott ragyog. És Babitsot? Őt is a magyar irodalom egyik legkitűnőbbjének tartom s nagyon fájlalom, hogy már régen nincs ott, ahol lennie kellene: egyetemi katedrán. Azt a Nagy Györgyöt vagy hogy híjják, sosem láttam, sosem beszéltem vele! Látja, nem is olvastam azt a hasból irt interjut, de ez is azt bizonyítja, hogy uton-utfélen bántanak, el akarnak hallgattatni, lehetetlenné akarnak tenni! Miért? Mert irni mertem egy nagy regényt, egy forró szerelmi vallomást a nagyszerű, tragikus magyarsághoz! Jól van, én hallgatok s annyira visszavonulok, hogy a napokban le fogok mondani a Magyar Írók Szövetsége elnökségéről. Ez nem jelenti azt, mintha a M. I. Sz. megbukott volna, — ó nem. Csupán azért mondok le, hogy egy agilisabb ember kerüljön a M. I. Sz. élére. Én sosem voltam társasági ember, emberi csoportokat összetartó erő, most pedig teljesen vissza akarok vonulni. Regényt írok újra és legjobban szeretnék — Svájcba vándorolni.

— Milyennek látja Mester a magyar irodalom legközelebbi jövődjét?

— Pessimista vagyok. Epigonok, senkik árasztották el a teret, az őseredeti tehetségeket szájonverik, hogy hallgassanak. Minden tekintetben pessimista vagyok a magyarságot illetően, — nagyon szeretnék külföldre menni, hogy soha többé ne térjek vissza Magyarországra.

Kocsink, melybe utközben szálltunk, megállt egy köruti antikvárius előtt. A haragosan szomorú Szabó Dezső buszozott, bement a boltba.

Szondolat

Mi utána néztünk, szeretettel és fájdalommal. Ime, itt van a magyar föld egyik legpompásabb teremtménye, a magyar faj egyik legrajongóbb szerelmese, aki ezt nyíltan és gyönyörűen meg merte vallani, s a magyarság hálából rítul bánik vele, alkotótehetségét gúzsbaköti, életkedvét megöli. Hát ezt nem szabad. Csokonai óta hány nagy magyar tehetségnek törtük le a szárnyát? Nem volt elég? Szabó Dezsőt hagyja békében mindenki és a Lakáshivatal is, szobái csöndjében hadd írja új, csodálatos regényeit, melyekkel a magyarság duzzadó erejét hirdeti a világnak, a keresztény lapok adjanak neki teret, hogy elmondhassa aktuális dolgokra vonatkozó súlyos mondanivalóit, mindenki védje, támogassa, szeresse őt, — magyarságunkat szeretjük benne.

(bois.)

Néhány megjegyzés a Tisza-kultuszhoz

Akaratlanul belekeveredtem Tisza gyilkosainak pörébe, mert egyik legdestruktívabb «éclapunk» szerkesztője vallomása során megemlítette azt a versemet, amelyet a «forradalom» első hetében irtam Tisza Istvánról. A vallomásra nézve volnának némely megjegyzéseim. Az első az, hogy ha minden vallomás ilyen megbízható, akkor szépen állunk az egész pörrel, azazhogy a pörnek a hadbíró-ság előtt lefolyt részével. Nem tudom e pillanatban, mit szóljak a tanuvallomások egész lélektanáról,

ha egyszer egy «felelős» szerkesztő — akinek *ebben* a kérdésben semmi külön elfogultsága nem lehetett — sem a címét nem tudta megmondani annak a versnek, amelynek a címéhez voltaképpen ő adta az ötletet (mondván, hogy Tompa Mihály módra adjak neki egy messze dátumot, mire én csakugyan azt a címet irtam fölébe: «Kronikás ének 1928-ból»), a vers ilyen címmel is jelent meg s a vallomásban mégis az mondatik, hogy «Ballada volt a címe»), meg azt is elfeledte, hogy az a vers az ő legsajátabb lapjában, a «Borszem Jankó»-ban jelent meg, hanem ehelyett azt mondta eskü alatt vallomásba, hogy A Nap-ban jelent meg, ami szintén nem igaz. Mindez még hagyján volna és igazán nem fontorkodnék szerencsétlen országunk mai helyzetében ilyen mellékes (bár elég tanulságos) dolgokkal, ha a «szerkesztő ur» nem állította volna egyebek közt azt is, hogy versemnek az a «tárgya, hogy gróf Tisza Istvánra mennyire szüksége van az országnak». Nem, a versnek egyáltalán nem ez volt a tárgya és akár megfenyegették a vers miatt a kiadóját (s nem engem, a szerzőjét) ennél a pontnál vétót kell mondanom, mert legjobb meggyőződésem szerint Tisza Istvánra egyáltalán nincs szüksége az országnak. Ha illetékes körök megengedik, hogy ezt a vakmerőnek látszó kijelentésemet megmagyarázzam, kellő rövidséggel meg is kísérem.

*

Tisza István politikájának legfiatalabb korom óta leghevesebb, legszenvédélyesebb ellenfele voltam és a történelmi visszapillantás perceiben ma is az vagyok. Különösen a világháború alatt bontakozott ki előttem egyre kétségbeejtőbb bizonyossággal, hogy Tisza István liberalizmusa az

Szondolat

országra nézve végzetes dolog, annál végzetesebb, mert Tisza István ezt a liberalizmust egy nagytehetségű és bizonyos vonatkozásokban férfias egyéniség presztízsével fedezi. Nem véletlen, hogy az Uj Nemzedéknek hetilap korában, amikor a fiatalok ösztönösségével fejezte ki a magyarság igazi, tehát elszigetelt és elnyomott véleményét és érdekét, egyszerre két fronton harcolt: a Tiszarendszer és a zsidó-radikalizmus felé, és nem véletlen, hogy éppen emiatt tartottam ki mellette olyankor is, amikor nem minden írását helyesltem. Ha valaki mélységes halálával tartozik Tisza Istvánnak, akkor az a forradalmi zsidóság, amelyre hiába figyelmeztettük a tisztelet és az éleslátás kétségbeesésével: az ő rendszere és az ő cenzurája jobban nyomott minket, mint azt a zsidóságot, amely akkor a maga minden álarcáival (tehát a legkonzervatívabbal is) az ország leigázására, a harcéri katonaság és a mögöttes ország szétzüllesztésére tört és amely a legszemérmetlenebbül hazudott akkor, amikor vaskezü junkernek, a reakció vaskancellárjának kiabálta lapjaiban azt a Tisza Istvánt, aki régen kitekerte volna a destrukció nyakát, ha nem is egy Clémenceau, hanem legalább is egy Lloyd George vagy egy Wilson háborus könyörtelensége lett volna meg benne. Tiszával a zsidóság ugyanazt tette, amit II. Vil-mossal, akit szintén Európa legnagyobb barbárjának, egy koronázott bohócnak és vérszomjas militaristának nevezett a maga világsajtójában, ugyanakkor, amikor az elkapatott és szintén liberális császár körül csak úgy hemzsegték folyton a Rothmanok, Bleichröderek, Ballingok, s a kétségbeesetten éleslátó junkerek be sem igen jutottak az ő dolgozószobájába. Nem vitázom affelől, hogy Tisza István egyénileg a legtisztább és

legjobb szándéku ember volt, mert ezt tudom és hiszem, de ő nemcsak egyén volt, hanem vezetőpolitikus is, aki a maga nevével és tisztaságával egy politikai párt egetverő korrupcióját és a zsidó hatalmi terjeszkedést fedezte és ha ő valóban providenciális államférfi lett volna, valóban küldetett férfit, akkor meg kellett volna éreznie, látnia, hogy nem minden ellenzéki azonos a Károlyi-féle részben nevetséges, részben hitvány ellenzékiéssel. Meg kellett volna értenie a fajnak igazi felkiáltásait, amelyek az osztrák és a zsidó veszedelmet egyszerre (nagyon helyesen: együtt) jelezték és becsülettel, önzetlenül, csak a faj érdekében támadták és amelyek tőle igazán — de hasztalanul — erős kezet követeltek az osztrák embertelenség, rendszeres magyarfalás, a zsidó gazdasági és kulturális terjeszkedés és a sajtóbeli egyre nyíltabb defetizmus (alias: bolsevizmus) ellen. Tisza István ezeket a vészjeleket nem értette meg és ebben a kérdésben poszthumusan sem hivatkozhatik tájékozatlanságra, mert az Uj Nemzedék (egészen a proletárdiktaturáig az igazi, becsületos magyar érdekek szószólója) megvolt már 1914 elején. A munkapárt politikai, gazdasági és közigazgatási korrupciója, nemzetrontó politikája, zsidó-szabadjóműves testvérisége miatt, amelyeket kifelé — hiába — Tisza István neve és kétségtelen tisztessége fedezett, ezerszer gyultam a leghevesebb indulatra (nem is szólva Erdély gyámoltalan kiszolgáltatásáról) és voltak kijelentéseim, amelyek miatt ha tetszik, ellenem is Friedrich-hajszát indíthatnak: ezek az indulatok éppen a faj érdekében lángoltak föl bennem és nem én tehetek róla, hogy akár az osztrákok, akár a zsidóság ellen irányultak, mindakétfelől mindig és

mindig Tisza Istvánba ütköztek. Az én helyzetem az igazi — tehát tragikus — magyarság helyzete volt: látni azt, hogy Tisza István a legtehetségesebb, a legférfiabb, a legkomolyabb államférfi, és politikája mégis az osztrák tultengést szolgálja és azt a zsidó terjeszkedést, amely végül Károlyi-bábfigurák előretolásával zsidó forradalmat fog csinálni (s itt senki ne vádoljon utólagos, tehát könnyű profecióval, mert az Új Nemzedék 1918. februári és júniusi számaiban utólag magamat is megdöböntő nyíltsággal irtam meg, hogy zsidó forradalom jön, amelynek könnyű dolga lett, mert «Ady Endrétől a választójogig» és a jegyzők, zsidók és mások korrupciójáig «minden jogos magyar elfáradást» kisajátít magának a mindenkori kormányhatalmak értetlensége miatt). Egyre világosabban láttam, hogy forradalomnak kell jönnie, de mert azt a forradalmat szent, komoly, becsületes magyarok (éppen a Tisza-rendszer értetlensége miatt) nem csinálhatják meg, majd megcsinálják Jásziék és szó szerint megirtam, hogy «Rettenetes lenne, ha a nemzetnek a döntő napon már csak Tisza István és Jászi Oszkár közt lehetne választania.» Tisza mellé nem állhattunk, s ebben akaratlanul Jásziék segítői voltunk, ez volt éppen tragédiánk; Jászit pedig rettegve utáltuk, s emiatt a zsidó sajtó méltán nevezett minket reakciós Tisza-huszároknak. De mikor a zsidópatkányok — keresztény cinkosaikkal — fölülkerekedtek és Tisza Istvánt eltették láb alól, akkor kiszökött a könny a szemünkből és sötét magányunkban meghasogattuk köntösünket: mert akkor már azt a Tisza Istvánt ölték meg, aki egy héttel előbb végre kinyitotta szemeit és mindent látott, aki *megterhetett volna* közénk, akik mégis

csak testvérei voltunk, s mert akkor mégis csak *patkányok* rágták szét a torkát *egy férfinak*, s akkor elbukásában (amely logikus volt) éppen azt a magyarságot jelképezte, amelynek éppen, szerencsétlen liberalizmusa miatt kellett zsidó pribékek kezére jutnia, éppen akkor, amikor már — egy Ady-jósolta Mohács a rámnézve legliberalisabb egyéneiben is föl kellett horkannia a magyar megismerésnek. Tisza a halálán át lett az a testvérünk, aki az életén át nem lehetett, de azért a holtáig való életét nem feledhettük el, ma sem feledem és az a vers igenis tüntetés, dac volt a forradalmárok felé, gyászpompás dicsérete volt egy hatalmas pályáju férfinak, — de vegye tudomásul Müller Molnár Jenő ur — semmiféle vonatkozást Tisza István munkapárti politikájára, vagy további szükségességére nem tartalmazott, nem is lehetett, mert költő írta igaz megrendülésében és nem pártpolitikus, aki a munkapárttól pénzeket vett föl, mint némely zsidó élclapszerkesztők.

*

Védekezniem kellett az ellen a látszat ellen, hogy pillanatig is részese voltam annak a Tisza-kultusznak, amelyet tájékozatlan pártpolitikusok vagy érdekeemberek csaptak Tisza István körül életében, vagy pillanatig is részese lennék annak a kisdud csoportnak, amely most azért gyujtogat glóriát (nem a tragikus, nem a megtért, hanem a régi) Tisza István feje körül, hogy ennél a görögtüznél a maga kis pecsenyét megsüsse. Nem, én az Ulain-Rákosi-Lengyel-Molnár-féle Tisza-kultuszt gyűlölöm és megvetem, éppen Tisza Istvánnak a nevében, aki, ha ma élne, Petőfi lángostorával csapna szét köztük és a lefolyt Tiszapörben nem a Dietz-iroda partján

állna. Én egy tragikusabb Tisza Istvánt látok éjféle vívódásaimban: azt, aki éppen 1918 október 30-án éjjel szavazott meg százezer koronát a Nemzetvédelmi szövetségnek, aki kifejezetten antiszemita lett, s akinek éppen azért kellett meghalnia, mert filozemita életének végső tanulságaképpen antiszemitává lett, s akinek a holttestével most jóhiszemű tájékozatlanok és rosszhiszemű stréberék éppen az antiszemitizmust akarják agyonütni, hogy ismét abba a destrukcióba vigyék az országot, amely az ő állítólagos szentjüket — éppen kiábrándulása perceiben, éppen kiábrándulása büntetéséül és megtérése következményeinek megelőzésére — eltette láb alól. Ugy érzem, a megölt Tiszának jobb és hivatottabb ügyvédje vagyok, mint ők.

Lendvai István.

Hajós urból nemzeti hős lett

Hajós urból nemzeti hős lett. Nemzeti hős lett, mert ő volt az, aki «élete kockáztatásával» elszakmányolta a Magyar Házból a bolsi követség száznegyven millióját, mert ő volt az, aki önfeláldozó munkájáért egyetlen fillért sem fogadott el a bécsi ellenforradalmi komité tagjaitól, pedig ugyancsak vá-

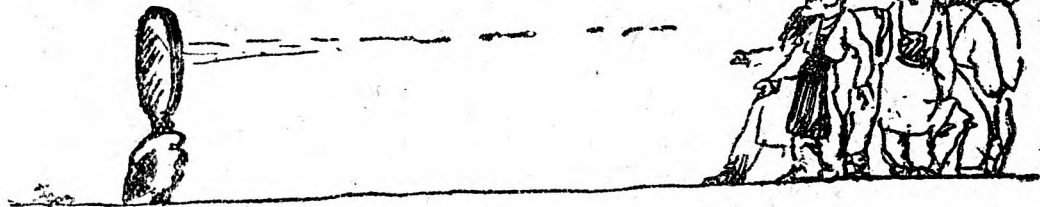
logathatott volna szebbnél szebb idegen valutákban.

A Hajós-féle járásbíróági tárgyaláson az elnapolási indítványban szereplő hivatalos nyilatkozat szerint legalább is így van ez és nincs máskép:

«Hivatalos helyről értesülünk róla, hogy Hajós Jenő volt követségi titkárnak a Károlyi-kormány által eszközölt kinevezetése az 1920. XI. tc.-nek megfelelően illetékes tényezők által megerősített. Ezen elhatározás indokai között lényeges szerepet játszott az a megállapítás, hogy az ugynevezett bankgassei puccs alkalmával a magyar követségen jelentékeny pénzüsszeget Hajós Jenő követségi titkár és Magurányi László irodafőigazgató személyes biztonságuk kockáztatásával egyedül mentettek meg és helyeztek biztonságba, azzal a céllal, hogy azt a kommunista agitációtól elvonva, a magyar nemzet számára biztosítsák. Nevezettek a pénznek biztonságba helyezése után 24 órával azt az összes formalitások betartása mellett az utolsó fillérig átadták a bécsi ellenforradalmi komiténak. Hajós azután magára vállalta, hogy megszökvén, azt a látszatot keltse, hogy a pénz nála van és így az üldözők figyelmét magára vonja s így a pénz bécsi őrzőit az üldözéstől megmentse. Sem Hajós, sem Magurányi szereplésükért semminemű anyagi természetű javadalmazást, sem ellenértéket nem kaptak és azok a következtetések, amelyek Hajósnak a nevezett ügyben való szereplését tagadják, vagy önzetlenségét kétségbevonják, a valóságnak meg nem felelőnek bizonyultak.»

Tehát vannak olyanok, akik Hajós ur önzetlenségét kétségbevonják, de ez a kétségbevonás «a valóság szempontjából meg nem felelőnek bizonyult». Így a hivatalos nyilatkozat.

A «hivatalossal» szemben Az Est nem kevésbé hivatalos nyilatkozatot hoz Szmracsányi Györgytől, aki a bécsi ellenforradalmi komitének, amely Hajós urtól a pénzt átvette vala, egyik vezetője volt. Szmracsányi levelében töb-

bek között következőket üzeni nekünk Hajósról:

«Mikor a bank-utcai puccs szereplőinek üldözése nagy apparátussal megindult, szükségessé vált, hogy Te, akinél az üldözők a pénzt sejtették, mindenáron elmenekülhess és az üldözők kezébe ne kerülj, hogy így a nyomozás tévutra vezetődven, a komitének ideje legyen a pénz biztonságábhelyezéséről gondoskodnia.

Ezen feladat megoldhatására *Te egy-százezer frank kiutalását kérted az általa megmentett összegből. Tekintettel menekülésed fontosságára, a komité ötvenezer frankot és ötszázezer koronát adott ki Neked menekülésedre, valamint száz-harmincezer koronát néhány oly kisebb emberekkel szemben vállalt kötelezettség kiegyenlítésére, melyek halasztást nem szenvedhettek.*

Igazolom, hogy fentemlített összegeken kívül sem Te, sem más a Te részedre, vagy megbízásodból pénzt nem kért és fel nem vett.»

A két hivatalos lényegesen ellentmond egymásnak. Az egyik hivataloska szerint Hajós *«szerepléséért semminemű javadalmozást, vagy ellenértéket nem kapott»* A másik hivataloska szerint ellenben *«ötvenezer frankot és ötszázezer koronát»*, tehát két és fél milliót, majd újabb *«százharmincezer koronát»* vett fel a nemzeti hős állami pénzekből, miután százezer frankot, azaz négy millió koronát mégis tulzottnak találtak «menekülési» célokra Szmracsányi György és társai.

Ebből az alkalomból különös köszönetet kell mondani az ellenforradalmi komitének azért a belterjes gazdálkodásért, *mellyel másfél milliót megmentettek a falánk menekültől, aki egyik hivatalos szerint egy kajcárt sem kapott, a másik szerint azonban négy millióból másfél milliócskát — leengedett. Kémeink jelentik, hogy ez a «leengedés» sem ment egészen simán. Sót Pálffy-Daun gróf és mások szerint a száznegyven milliók elszámolására és átadására egyenesen pisztolyal kellett kényszeríteni nemzeti hő-sünket, aki csak a két és félmillió ki-préselése után engedett az erőszak-nak. Fontos körülmény az is, hogy a milliók olvasatlanul és ellenőrzés nélkül egy éjszakát Hajós ur felügyelete alatt töltöttek a pisztolyos átadás előtt.*

A menekülési pénzek kapzsi kistrófolójával szemben a gyanusításnak ezen a ponton is bő alkalma nyílik.

Hamis beállítás, vagy legalább is dicsekvés Hajós titkár ur részéről az is, hogy a pénz elzsákmányolását, mely a május 2-iki eseményeknek jelentéktelen epizódja volt, úgy tünteti fel, mintha az országot mentette volna meg ezzel az ügyeske manőverrel. A Magyar Házban sokkal fontosabb dolgokról volt akkor szó. A *bécsi magyar gárda tisztjei a bolsi követek elfogásával a világsajtó figyelmét akarták felhívni a nemzetgyilkos vörös üzelmekre.* S ez sikerült is nekik — életük kockáztatásával. Vezérüket, *Takács Tolvay* grótot már némi kis gajdesszel várták a határon Kun-Kohnék pribékjei, mikor az entente-missziók az utolsó pillanatban megmentették a kiadatástól.

Nevezetes véletlen, hogy Hajós ur, aki a Károlyi forradalom hírére, mint eladósodott tisztecske jelentkezett a lánchidi csatában — most többszörös milliomos s a «menekülési» pénzt még ma sem fizette vissza az állampénztárba. A nemzeti hős nem fizet, a nemzeti hős kap és dicsekszik és pöröl.

Babonás Budapest

Egy példa arra, hogy milyen babonásak vagyunk mostanában. A gőzfürdőszolga azt mondja, tessék várni. Lenne ugyan még egy kabin, de ő tudja, hogy az urak abba nem szívesen mennek. Még máskor csak elkelt, ujabban azonban senkise fanyalodik rá. A 13-as kabin az. Odatekintünk és látjuk, hogy nem is áll előtte senki. Ajtaja pedig vendégszeretően várja a fürdőzőt. Ellenben egy csukott kabinnál hárman lesnek. Megnézzük a számát. Szerencsés szám, a 7-es. Mi türes-tagadás, babonás ez a vá-

Szombat

ros, az lett belőle a háboru és a forradalom alatt. Azelőtt csak kártyások voltak ilyen babonások. Ma azonban mindenki játszik. Nagyon nagy a tét. Még csak a közelmúltban is kisiklott köröttünk az élet és nem járt sineken a végzet, mint valaha békeidőben, mikor valamelyes menetrendje is volt. Tudtuk ugyan, hogy bizonytalan a menetrend, számítanunk kell késésekre, kisiklásokra, szerencsétlenségekre is, de nagyjában mégis kiszámoltuk, mikor kell fölszállnunk a vonatra, mely elvisz abba a tartományba, ahonnan nem adnak visszajegyvet. Ma már nem bizakodhatunk logikába és számtanban, csalódtunk bennük. Ha ezek a szilárd tudományok annyira csalafták, gondoljuk magunkban és mindaz, amit érzékelünk, annyira megbízhatatlan, — akkor talán a dolgok mögött van valamelyes törvény. Akkor talán csakugyan nem szabad bemenünk a 13-as kabinba és várakoznunk kell, akár órákig is a 7-es kabin előtt.

Soha ilyen meztelenül nem állott előttünk az élet, mint a történelemnek ebben a korszakában. A történelem az utcákon halad. Belül azonban az ember titkozatosává válik, szemére köd borul. Még a mindennapi tárgyagnak is bűvös jelentőséget tulajdonít. Nem bizik az eszében, akaratában, jószágában: majd az a gomb segít. Mindenkinek van valami talizmánja. Még az ellenség is hisz. Hadifogságból visszatért fogoly katonáktól halljuk, hogy az olaszok a foglyoktól mindent elvettek, szinte pörére vetkőztették, de a nyakukban lógó talizánt, akár arany is volt az, sohase vették el. Aztán a harctérről hazaérkezők is tudnak egy mesét, egy csodatévő eigarettatárcsáról, egy óraláncról, egy jegyzőkönyvről, mely megmentette valakinek az életét. Tudatára ocsudunk azoknak az apró rezzenéseknek, melyek parancsot szabnak a véletlennek, azoknak a delejes jeleknek, melyek annak előtte közönyösen hagytak.

Érdekes azonban, hogy az itthoniak, akik a színét se látták a harctérnek és veszélynek, hasonló babonában élnek. Az arcokon van valami babonás.

Csak a kártyatermek körül lehet látni ilyen szelid és hiszékeny, próbálkozó és félénk arcokat reggel négy óra felé. Az utcán megy egy szakállas komoly ur. Sétapálcájával minden harmadik követ megbök. Szemében valami nyájas nyugalom van, mely azt mondja, hogy rájött a dolgok nyitjára. Az, hogy pontosan jár be hivatalába és becsületes, derék tagja társadalmunknak, az, hogy naponta ötkor kel és tizenkettőkor fekszik, még nem oldaná meg a helyzetet, körömszakadtig való családfenntartó munkája semmi ahhoz a lelkiismeretes buzgalomhoz képest, mellyel jártában minden harmadik keramit-téglát megérint. Már régóta figyeljük. Mennyire vigyáz, hogy el ne tévessze. Szerencsére sikerül is neki. Pár év alatt majd a tizmillióodik téglánál tart és akkor jubileumot ülhözhet tisztelői és barátai körében.

Utána megy egy másik ur. Az nem érint meg minden harmadik téglát. De ne gondolják, hogy neki nincs kabalája. Ugy érezzük, hogy neki szegénynek épen az a kabalája, hogy nem érint meg minden harmadik téglát. Ez a másik ur határozottan betegebb, mint az első, aki legalább engedelmeskedni mer titkos lelki szózatának. Vannak, akik a gázlámpákat simogatják, de vannak ravaszok és elfinomultak, akik a gázlámpákat már nem is simogatják. Nem beszélünk azokról, akik csak ballábbal lépnek a villamos felhágóra, még akkor is, ha fűrtökben lógnak onnan az emberek, sem azokról, kik az érkező villamosok számát összeadják s abból olvassák ki, mi lesz velük? Ment az utcán egy kéményseprő. Nők tolongtak utána, gyémánttal és arannyal ékesen, fehér ruhában és hajlandók lettek volna ölelkezni vele, mert tudták, hogy a kéményseprőt megérinteni szerencsét jelent még fehér ruhában is. Helyesen tennék a kéményseprők, ha külön díjat szednének a kéményseprőérintésért. Ebből jobban megélhetnének most, mint a kéményseprésből.

A papagályok is jól keresnek. Még inkább a planétahúzó fehér egerek. Ezek most ki vannak merülve, tul

vannak csigázva, óránként új fehér egereknek kell felváltaniok őket, vál-
lukat vonogatják, hogy sajnálják, az
mégse járja, ők családos egerek, tes-
sék felemelni fizetésüket, különórát
számítanak, nem bírják a munkát. Idő
előtt belepesztulnak a szörnyű hajszába.

A mai pillanat lelki kérdése a
babonakérdés. Higyjék el igen fontos,
lélektani szempontból majdnem olyan
fontos, mint a gabonakérdés.

Szombat

Titánok csatája

Múlt heti szá-
munkban egy
kis izelitőt ad-
tunk abból a
szellemi cseme-
géből, mellyel
a bécsi emig-
ráció traktálja
hiveit és a meg-
szállott magyar
területeket,
ahová csak az
emigráció szellemi termékei jutnak
magyar nyelven. Az emigráció egysé-
ges frontban köpködött Magyarország
felé és telejajgatta a világot a fehér
terror borzaimaival. A Pesten felpofoz-
zott zsidó láncos jajgatása terrorrá
dagadt az emigráció tintagyárában és
a zsidó bolseviki törvényes elítélése
vérváddá. A front sokáig egységes volt
és a hadsorok libamájillatúak. Eddig két
üteg ontotta a tüzet lehangosabban:
az egyik Göndör Ferenc «Az Ember»
című hetilapja, a másik a «Bécsi Ma-
gyar Ujság», melyet kommunisták irtak
és pénzelték. A harmadik kis kaliberű
hegyiüteg «A Proletár» címen Pogány
Schwarz Napoleon haragját vonyítja a
magyar állam felé. A három zsidó-
maszlagvető egységesen bolsi és még
egységesebben hazug volt. A három
hüzlap minden munkatársa mind a
három lapot telinyögte, telihazudta és
a honoráriumokból éltek az elillant
zsidó csirkefogók.

A front azonban nemrégiben meg-

homlott. Egy Braun nevű amerikai
zsidó megvette a döglődő Bécsi Ma-
gyar Ujságot. Braun kijelentette, hogy
bolsi szellemben nem enged irni.
Szidni és rágalmazni, leköpni és gya-
lázni szabad Magyarországot és a fe-
hérterroret, de bolsi propagandát üzni
tilos. Az Ember ekkor maga is szembe-
fordult a kommunistákkal, kiknek élére
Kun Béla elillantatásával Pogány
Schwarz ur került és elkezdte Károlyi
Mihály szelidenbárgyu feje fölre ragyo-
gatni a felekezeti fényt. Az Ember or-
thodox szoci lett. Magántulajdonos,
osztályharcos és közhéber orgánus.
Kunfi, Vince-Wein Sándor, Diószeghy
Tibor, Hajnal Jenő és még néhány
zsidókölök termeli ezt a lapot — Ká-
rolyi pénzén. A lap hülyének, csirke-
fogónak és pizsoknak magasztalja
Pogányt. Pogány a «Proletárban» re-
negátnak, bárgyunak, henteslegénynek,
műveletlen patkánynak becézi Göndör
Krausz Náthán elvtársat. A proletár-
ban Robogó Máté aláírással nem éppen
enyhén foghagymaszagu bőfeszítések
jelentek meg. Még az emigráció tag-
jai sem tudták, kit takar ez a szilaj-
szittyá alföldi magyar név. A cikkek
illata csak annyit árult el, hogy az
illető fajsorsos kénytelen volt sürgősen
el- és kirobogni Budapestről, sőt Ma-
gyarországból, de többet bajos volt
kiszagolni, lévén a faji büz minden
szellemköpetben egyforma.

Végre augusztusban lehullt a lepel.
Gábor Greiner Andor, aki főerőssége
volt mindvégig mind három lapnak,
megtámadta a Bécsi Magyar Ujságban
Göndör Náthánt, akit 36-ik Rác Lac-
inak nevez, továbbá dilettánsnak, műve-
letlennek, strébernek, Göndörkrausznak
nem azért van esókolni való szája,
hogy puffadt hasába villáza az emig-
ráció libacombfalatjait, hanem hogy
kinyissa és düljön belőle a rituális
izlés és illat. Göndörkrausz esekély
12 hasábon mondotta el véleményét
Andorkáról. Tőle megtudtuk, hogy Ro-
bogó Máté = Gábor Andor. Azt, hogy
Gábor csirkefogó, azt nem tőle tudjuk,
ő csak megerősíti. De elmond sok
mást is. Hogy Andor azért ír Robogó
Máté néven, mert különben nem írhatna

Szöveg

Gábor Andor néven a Bécsi Magyar Ujságba, ahol a fehér terrort gyilkolja. És jellemzi Gábort, a hang, a modor finom, az írás tapintatos. Szól pedig az írás a többi közt:

«Te a legközepesebb és legjelentéktelenebb magyar írók közé tartoztál, aki csapnivalóan rossz darabokat, pehelykönnyű könyveket és igen sikerült kabarétréfákat írtál. Pénzsóvár, éhes, mohó, falánk, irigy nagyiparos voltál kedves Gábor, aki az igazi irodalommal a leglazább összeköttetést tartottad fenn; emlékszel rá, hogy megbuktak a szindarabjaid, hogy lecepülték a könyveidet, és mégis sok pénzt kerestél, mert a burzsoázia legléghább és legfelazinesebb mulatni-vágyásának voltál skrupulus nélkül való kiszolgáló legénye. És mert Dick Manó ambiciózus könyvkereskedő, nemcsak szerző, hanem üzlettársad is volt. Arról, hogy szegény emberek is vannak a világon, hogy szocializmus is létezik, hogy osztályharc is exisztál, arról neked, kedves Gábor, soha sejtemed sem volt. Mint hirlapíró hosszú évekig «A Nap» című lapban végeztél olyan munkát, amelyet pár héttel ezelőtt magad is becstelennék bélyegeztél. Szenvedélyes háborús uszító voltál, aki gorticei átlörés után «A Hét» című lapba bömbölő cikket írtál, melyben tiltakoztál az ellen, hogy a gaz oroszokkal békét kössenek, hanem — harsogtad felmentve és vérszomjasan — most kell legázolni teljesen Oroszországot.»

Be kell vallani, hogy a jellemzés, ha nem is művészi, de — talál. Gábor csakugyan senki, konjunktura vadász, zsidó galandféreg, aki büzősen undorító és utólérhetetlenül szemtelen. Saját magáról természetesen más véleménynyel van, mint Náthán exbarátja. Véleményét ellencikkében, melynek «Tristia» címet adott és amelyet a Bécsi Magyar Ujságban durrant Krausznáthán-göndör fületővébe, így fogalmazza meg:

«S ha majd eszedbe nyilallik ez az én rémes proféciam, akkor roskadj a két karodra és sird ki magadból utolsó könnyét annak az ember-voltodnak, melynek két év óta hiábavaló küzdelmét szemlélem benned hiúsággal, sekélyességgel, ostobasággal, impoten-

ciával, amik szétmorzszolták és föléméztették benned azt a kis jobb matériát, ami volt benned, de már nincsen. Mily jogon mondom neked ezt? A jobb, az egészség, az emberebb ember jogán, annak a jogán, hogy az én agyamban nem penészes, gyanus és kielégülni-nem-tudó ambíciók kukacosodnak, hanem szellős, szép gondolatok élnek és rimek ezüstcsengői csilingelnek, annak a jogán, hogy élet vagyok az Életből, ösvény az Utból, töredék az Igazságból, kicsiny, kurta, pohos, torz figura talán, de Messziről-jövő és Távolsba-menő ember, akinek nemcsak a Nap és a Hold a rokonom, hanem a tetű is, melyet, mielőtt agyontaposnék, mert flekktifuszt akar belém, vagy másik embertársaimba harapni, szeretettel simitok végig megértő szememmel, mert teremtett lény ő is, Világ csodája, mint én, s nem volna szabad elpusztítanom, ha isten és ember előtt halálosan veszedelmesnek nem tartanám.»

Ez aztán elsőrendű. Gábor ur, egy kissé elszólta magát: nem csak testvére a tetűnek, hanem maga is az. Csakhogy a magunk részéről nincs módunkban szeretettel végigsimogatni. Le rázzuk magunkról, mert irtózunk hozzányulni. Gábor öntetű egyébként mindjárt mar is egyet GöndörKrausz felé. Csipéső pediglen imigy mérgeskedik:

«Ha lehetséges, hogy valamelyik írásom annyira meggyőződéstelen, igazsággal, emberséggel, tisztességgel ellenkező, mint a Göndöré, akkor a legközelebbi faágra kell fölakasztanom szomorú-magamat. Ha ott lettem volna Göndör háta mögött, mikor az írását írta, könyörögve fogtam volna meg a kezét: «Ne tedd — kérleltem volna — ne szennyezd be magad a hányadékkal, ami ajkadat elhagyja! Nem én vagyok távol tőled és magasan feletted — amit te, hiúság halottja, soha be nem fogsz láthatni — hanem mindenki, aki csak egy kicsit ember, messze áll tőled, mikor ilyen vagy és elérhetetlenül lebeg számodra, mikor így cselekszel. A vomitus percei elmulnak s te gyámoltalanul és tisztáramoshatatlanul fekszel a szennyben, amit a másik felé okádtál, de ami kö-

réd hullott és megfertőzi szűk, jaj milyen szűk, köröd kevéske levegőjét! Ne tedd, az istenért, amit tenni akarsz, mert ha vagy is olyan utolsó, amilyennek gondoltalak, olyan utolsó, amilyennek magadat feltünteted, mégsem lehetsz! Ne fejtsd ki szálnalmas irninemtudásod egész pompáját, mert ha plurális smájesztaetikusokkal megtűzködött gyatra mondataid arra nem is jók, hogy engem ábrázoljanak, *arra* tragikusan kitűnőek, hogy terólad képet adjanak. Ne bizonyítsd be, hogy az én koncepció, kiegyensúlyozott, gondosan fűrésztött írásom alkalmatlan arra, hogy koncepciótlan, egyensúlytalan, mosdatlan lényedről fogalmat nyujthasson, s hogy én, amikor azt hittem, hogy egy *szunyogot peccentek el magamról, egy hizott, bűdös poloskát nyomtam szét egészen, amely halálában még-egyszer, utoljára, kiadja egész firtelmes lényegét.* Ezt mondtam volna. De nem voltam ott, nem foghattam meg Göndör kezét s így létrejött Göndörnek ez az írása, amit elboruló szemmel, ludbörzű lélekkel kellett végigolvasnom.»

Ez is stimmel. Így csak olyanok irhatnak egymásról, akik annyira ismerik egymást. A két rosszszagu zsidó tintapárbaja gyönyörű képet vetít az emigrációról. Galandférgek viaskodnak egymással. Hogy melyik lesz a győztes, nem érdekel, maga a párbaj azonban igen. Mert egyet elárul: valami nincs rendben odakinn. Fogytán van az abrak, fogytán a pénz. Ezek ugyanis csak ezen veszhettek össze. Tehát csak folytassák tovább.

A Keleti Akadémia igazgatójának nem tetszik a keresztény-kurzus

A liberalizmus harcos legényei felujjonghatnak a gyönyörtől: ismét akadt egy keresztény — helyesebben: egy kereszténynek született, de a pánjudaiz-

musba szédült férfi, akinek nem tetszik a keresztény-kurzus. Annyira nem, hogy ezt az érzését a nyilvánosság előtt is kizengte magából Szuppán Vilmos udvari tanácsos ur, a *M. Kir. Kereskedelmi Akadémia* igazgatója. A méltóságos ur a közeli napokban bőszi kirohanást intézett a keresztény-kurzus ellen, — talán abban a hiszemben, hogy hangjától összeomlik a «kurzus», mint egykor Jerikó falai a zsidók örült zenebonájától. Augusztus 30-án d. e. 10 órakor az Akadémia ifjusági intéző bizottsági termében az akadémiai hallgatók tiltakoztak az egyéves kereskedelmi szaktanfolyamra való beiratkozás ellen, azzal indokolva tiltakozásukat, hogy *a kultuszminiszter még nem engedélyezte ezt a tanfolyamot.* Szuppán urban hatalmas düh-bombák robbantak erre föl, s magánkívül ordította az ifjuság felé: *«A keresztény-kurzus hamis jelszavakba kapaszkodik!» «A Gallilei-kör jobb volt, mint Önök maholnap!» «A kávéházi verekedés, gyilkosság persze tetszik Önöknek!» «A magyar ifjuság mai viselkedése sokkal károsabb a hazára, mint volt a gallileistáké annakidején!»*

A keresztény akadémiai hallgatók természetesen felháborodtak a kereszténység ilyen nyilvános arcucsapása miatt, nagy vihar követte Szuppán ur beszámíthatatlan ordítóását s kicsi híjja, hogy öméltóságát meg nem verték. Midőn Szuppán urat kijelentéseiért a kirendelt rendőrfelügyelő és a tanári kar egy része előtt felelősségre vonták, öméltósága jónak látta első három kijelentését visszazivni, s csak a negyediket megismételni Kunos Ignác, Antalffy Artur, Hajnal Dávid keleti kereskedelmi akadémiai tanárok s a rendőrfelügyelő előtt. A méltán felháborodott diákság — nagyobbbrészt katonatisztek — jegyzőkönyvet vettek föl Szuppán ur botrányos viselkedéséről.

«A magyar ifjuság mai viselkedése sokkal károsabb a hazára, mint volt a gallileistáké!» Honnan vette ezt udvari tanácsos ur? Tudta ön, mit beszél? Tudja ön, kik voltak a gallileisták? Tudja ön, hogy a gallileis-

FINOM ZONGORÁK

óriási választékban.

STERNBERG
zongoratermei

BUDAPEST, VII. KER., BÁRÓCZI-ÚT 60. (Saját palotájában.)

Bel- és külföldi illatszer,
pipere, háztartási, gazda-
sági és fényképészeti cik-
kek állandóan raktáron.

Postán is szállít utánvétellel:

RADÓ

„Madonna“
DROGÉRIA

Budapest, VII., Thököly-ut 7. szám.

LEGKITÜNÖBB MÁRKA!

ÉS TABLÁS FÉNYKEMÉNYÍTŐ.

GYÁRTJA:

MIRROR LABORATÓRIUM

Playeczky gyógyszerész és Szabó

Budapest, VII. ker., Verseny-utca 10. sz.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Brilliánst,

gyöngyöt, aranyat, platinát és
ezüstöt horribilis áron vesznek

Telefon
József
52-64.

Singer Testvérek

VII., Rottenbiller-u. 24.

BÉRAUTÓK

Cimre
figyelni

nyitott, csukott, elegáns kocsik
külföldre, vidékre és a városban
bármely időben kaphatók a

Király Automobil R.-T.-nél

Budapest, VII., Király-utca 11.
TELEFON: József 124-01, 124-02, 124-03.

NAGY ÉS VÉRTES

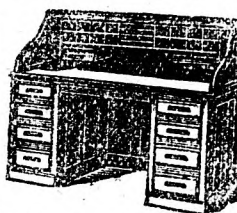
Telefon:
125-34

R.-T.

Telefon:
125-34

amerikai iroda-
berendezési
vállalat

Budapest, V., Arany János-u. 20.

Közvetlen
behozatal.
Svédutórok
Eredeti ame-
rikai buto-
rok. Egyes
darabok, va-
lamint teljes
iroda- és
bankberen-
dezések.

**Most jelent meg! Dénes Gizella
MECSEKI CSEND**

című novelláskönyve. • Ára 24 korona.
Az első sortól az utolsóig fogvatartja az olvasót.
Pompás fordulatok a női lélek világából. Kapható:
A KÖZPONTI SAJTÓVÁLLALAT könyv-
kereskedésében Budapest, IV., Duna-utca 6.
(Klৌıld-palotában, a Belvárosi kávéház mellett.)

Poloska- és molyirtást

garanciával végez

FISCHER VACUUM R.-T.

VII., Dob-utca 99. (Saját ház.)

TELEFON: József 10-72 és
József 60-88.